

Дослідження категорії соціально-економічний розвиток підприємства

*Козирєва О.В., д.е.н., зав. кафедри менеджменту і адміністрування НФаУ
yakakos74@gmail.com*

*Герасименко С.С., здобувач другого рівня вищої освіти спеціальності
«Публічне управління та адміністрування»*

В умовах здійснення радикальних соціально-економічних реформ в Україні зростає необхідність розробки конкретних шляхів управління розвитком соціально орієнтованої економіки, що реалізуються в руслі стратегії соціально-економічного розвитку підприємств.

Дослідження існуючих точок зору вчених-економістів щодо визначення соціально-економічного розвитку наведено нижче.

Так, соціально-економічний розвиток – складний суперечливий процес, у якому взаємодіють позитивні і негативні фактори, а періоди прогресу змінюються періодами регресу. Політичні і військові потрясіння, соціальні конфлікти, екологічні катастрофи можуть призупинити розвиток економіки будь-якої країни, відкинути її на кілька десятиліть назад, а іноді привести і до остаточної загибелі, як це було з древніми цивілізаціями [1].

Воронкова А.Е. під соціально-економічним розвитком вбачає характеристику динамічного стану підприємства, обумовленого цілями його

функціонування і розвитку, а також феномен життя суспільства, який визначає «систему координат», в якому воно здійснює свою життєдіяльність [2].

Долішній М. І. та Злупко С.І. соціально-економічний розвиток тлумачать як здатність робітників підприємства пізнавати й створювати можливості, інтегруючи в просторі та часі процеси трансформації всіх видів ресурсів для виробництва матеріальних благ та послуг, єдність можливостей та процеси їх реалізації [3].

Отже, соціально-економічний розвиток підприємства визначають як незворотну, спрямовану і закономірну зміну системи на підставі реалізації властивих їй механізмів самоорганізації. Розвиток системи означає її здатність до перетворення при збереженні відносної стійкості і протидії змінам. Рушійною основою розвитку є його соціально-економічний потенціал, який розглядається як сукупність властивостей досліджуваного об'єкта, що являє собою динамічну систему, є результатом високоефективної, компетентної та успішної діяльності підприємства, спрямованої на отримання соціального, економічного та екологічного ефектів.

Наведений аналіз існуючих точок зору щодо визначення соціально-економічного розвитку різних систем дозволяє сформулювати наступне визначення соціально-економічного розвитку підприємств.

Соціально-економічний розвиток підприємств – це необоротна, спрямована, закономірна зміна економічного становища та соціальної інфраструктури господарюючого суб'єкта в результаті якої організація переходить до принципово нового якісного стану.

На нашу думку, ознаками соціально-економічного розвитку для підприємства слід вважати:

1) в економічній сфері:

– економічне зростання – кількісний бік розвитку економічної системи, що характеризується розширенням її масштабів (нарощення обсягів виробництва та реалізації продукції, розширення частки ринку, підвищення рівня доходів підприємства, тощо);

– структурні зрушення – це зміни пов'язані з переходом до новітніх прогресивних технологій використанням ресурсів, що сприяє покращенню кінцевих результатів діяльності підприємства;

– оновлення асортименту продукції і послуг;

– впровадження інноваційних технологій в управлінні;

– нарощення фізичного обсягу капіталу підприємства;

– задоволення потреб споживачів.

2) в соціальній сфері: покращення організаційних і соціально-психологічних умов функціонування, покращення корпоративної культури, забезпечення умов професійного розвитку, зростання рівня освіти та професійної підготовки кадрів, тощо.

Таким чином, соціально-економічний розвиток підприємства залежить від економічного зростання, яке викликає якісні зміни в економіці, сприяє її

загальному розвитку та розвитку людського капіталу, корпоративної культури.

Використана література:

1. Кузьмін О.Є. Контролювання та регулювання економічного розвитку підприємства: проблеми та методологічні аспекти: Монографія / О.Є. Кузьмін, С.В. Князь, Н.О. Шпак, В.А. Новицький. - Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2016.- 148с.

2. Воронкова А., Вечерковський Р. Построение модели управления знаниями предприятия // Актуальні проблеми економіки.- 2015.- №1 (43).- С. 147-154.

3. Долішній М., Злупко С. Стратегія — інтелектуалізація суспільства: Україна: інтелект нації на межі століть. - К.: Інтелект, 2000. - 508 с.